

Diplomová práce

Student : Pavla PROCHÁZKOVÁ

Obor : ČJ - ZSV

Název práce v českém jazyce : Slunce a měsíc v českém jazyce

Název práce v anglickém jazyce : The sun and moon in the Czech language

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Posudek vedoucího diplomové práce :

Diplomová práce Pavly Procházkové je věnována sémantické analýze českých frazémů se zaměřením na frazémy obsahující jako konstitutivní komponenty své struktury lexikální jednotky *slunce a měsíc*. Ke své práci se inspirovala studii z kognitivní lingvistiky, zejm. Lakoffa a Johnsona, Vaňkové a kol., a s tím souvisejícími pracemi filozofickými (Patočka, Husserl, Heideger).

Práce je rozčleněna do sedmi kapitol.

První až třetí kapitola představují teoretický základ práce. Autorka v nich vymezuje terminologii, s níž v práci operuje, především ty termíny, které souvisejí s koncepcemi metafory a s jazykovým obrazem světa v pojetí kognitivních lingvistů.

Čtvrtá kapitola představuje vlastní výzkum diplomantky. P. Procházková popisuje na základě lexikografických prací významovou strukturu obou lexémů, etymologii a synonymii. Dále postihuje jednotlivé sémantické rysy vyjádřené ve frazeologických jednotkách na základě vlastností a konotací slunce a měsíce – u konceptu slunce jde především o rysy zjevnost, pravdivost, vyjevování, krása, zlato, naděje do budoucnosti, hodnota apod. Dále P. Procházková upozorňuje na souvislost pozorování slunce s popisem časoprostorových vztahů.

Měsíc vyjadřuje naopak štěstí, podivínství až bláznovství, distancovanost, odstup apod. Jednu z podkapitol tvoří také informace o rozdílnostech ve vnímání a jazykovém uchopování obou těles, zejména o jejich protikladném vnímání založeném na zástupnosti představy opozice dne a noci a slunce a měsíce.

V páté kapitole se autorka zastavuje u problematiky antropomorfizace a vnímání slunce a měsíce v různých mytologických koncepcích a kulturách a u propojení a paralelách měsíce a ženského těla – tato část práce je pouze torzovitá, téma by si mohlo zasloužit větší podrobnost, ale zase souvisí s frazeologií pouze okrajově.

Šestá a sedmá kapitola představují shrnutí a závěry práce.

Diplomová práce Pavly Procházkové splňuje požadavky kladené na magisterskou diplomovou práci, úzké téma je podáno vyčerpávajícím způsobem, drobné stylizační nedostatky nejsou na závadu. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikovat: *VÝBORNĚ*

V Nové Vsi dne 2. 5. 2010

.....
podpis vedoucího dipl. práce